

4.4.2011

B7-0243/2011

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Padomes un Komisijas paziņojumiem,

saskaņā ar Reglamenta 110. panta 2. punktu

par secinājumiem, kas jāizdara attiecībā uz kodoldrošību Eiropā pēc kodolnegadījuma Japānā

*Bairbre de Brún, Takis Hadjigeorgiou, Nikolaos Chountis, Elie Hoarau,
Marie-Christine Vergiat, Marisa Matias*
GUE/NGL grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par secinājumiem, kas jāizdara attiecībā uz kodoldrošību Eiropā pēc kodolnegadījuma Japānā

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā Japānā piektdienas, 11. marta, zemestrīces izraisītais cunami, kas pārņēma visu piekrasti, laupīja vairāk nekā 12 000 cilvēku dzīvības, izpostīja lielas pilsētas un *Fukushima Daiichi* atomelektrostaciju;
- B. tā kā būtu jāuzlabo starptautiskie kodoldrošības standarti;
- C. tā kā arī pēc 1957. gada *Windscale* kodolavārijām Lielbritānijā, kā rezultātā gaisā pacēlās radioaktīvs mākonis, no kura visā valstī un Eiropas ziemeļu daļā nonāca radionuklīdi, vai pēc bēdīgi slavenās avārijas *Three Mile Island* Amerikas Savienotajās Valstīs 1979. gadā, Černobiļas avārijas Ukrainā 1986. gadā vai pēc manipulācijām ar drošības datiem *Sellafield* pārstrādes rūpnīcā Anglijā vai Japānas atomelektrostacijā *Teppo* Francijā, Vācijā, Zviedrijā un Ungārijā pēdējo 12 gadu laikā ir notikuši līdzīgas kodolavārijas, kuras nedrīkst ņemt vērā;
- D. tā kā 2007. gadā Japāna jau saskārās ar līdzīgu avāriju, ko izraisīja 6,8 balles spēcīga zemestrīce, sabojājot reaktoru kompleksu *Kashiwazaki*, kā rezultātā aizdegās transformatori, notika radioaktīvu šķidrumu noplūde, un tādēļ Tokijas elektroenerģijas uzņēmumam, kurš ir arī *Fukushima* stacijas operators, nācās uz vairākiem gadiem slēgt lielu septiņu bloku elektrostaciju;
- E. tā kā Japānā notikusī avārija liecina, ka Japānas valsts drošības pārvaldes iestādes darbība nav pietiekama un tādēļ tā ir jāuzlabo, un visām valsts drošības pārvaldes iestādēm vajadzētu būt valsts īpašumā un publiski atbildīgām;
- F. tā kā Enerģētikas padome 21. martā piekrita, ka Eiropas Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm līdz jūnijam noteiks kopīgus standartus un kritērijus, lai pašreiz ES esošajām 143 kodoliekārtām veiktu visaptverošu riska un drošības novērtējumu jeb tā dēvētos noturības testus, jo līdz šim šajā jomā nav veikti nekādi pasākumi;
- G. tā kā šie noturības testi, kas jāveic 2011. gada otrajā pusē, ir tikai brīvprātīgi, turklāt joprojām nav noteikts, kādi piesardzības pasākumi jāveic, īstenojot testus, vai kādi saistoši lēmumi tiks pieņemti attiecībā uz to kodoliekārtu turpmāko darbību, kas, pamatojoties uz noturības testiem, neatbildīs drošības principiem;
- H. tā kā 25. martā Eiropadome atkārtoti norādīja, ka par šo testu veikšanu būs atbildīgas dalībvalstis, vienlaicīgi ņemot vērā, ka Eiropā ir nepieciešama kopīga pieeja drošībai un sadarbība, lai nodrošinātu ES mēroga aizsardzību, jo daudzas kodoliekārtas atrodas pie valstu robežām;

- I. tā kā — ņemot vērā, ka citas tehnoloģijas nav saistītas ar līdzīgiem draudiem attiecībā uz gaisa un dabas resursu, pārtikas, barības neatgriezeniska piesārņojuma un cilvēku saindēšanās risku, kodolnegadījuma sekas dramatiski ietekmi nevar ierobežot to valstu teritorijā, kurā atrodas kodoliekārtas, kurās varētu notikt avārijas;
- J. tā kā steidzami ir papildus jānostiprina visi trīs Kodolieroču neizplatīšanas līguma (KNL) pīlāri, proti, kodolieroču neizplatīšana, atbrūošanās un kontroles mehānismi attiecībā uz kodolenerģijas izmantošanu civilām vajadzībām, uzlabojot centienus nodrošināt neizplatīšanas noteikumu un instrumentu vispārēju un efektīvu īstenošanu, jo īpaši, uzlabojot un pilnveidojot pārbaudes līdzekļus,
1. atkārtoti pauž savu atbalstu Japānas iedzīvotājiem, kurus skārusi šī kodolavārija — visievērojamākā traģēdija ar smagām sekām cilvēkiem un videi, un tādēļ uzsver, ka saistībā ar šo katastrofu secinājumi ir jāizdara visā pasaulē;
  2. apstiprina, ka ir vajadzīga vidēja termiņa un ilgtermiņa kodolenerģijas ražošanas pārtraukšanas stratēģija, kāda jau ir paredzēta Vācijā un Spānijā;
  3. aicina saskaņā ar piesardzības principu noteikt moratoriju jaunu atomelektrostaciju būvniecībai un pieprasa nodrošināt, ka atomelektrostacijas netiek būvētas seismiski aktīvās zonās;
  4. aicina Komisiju un dalībvalstis saistībā ar avāriju atkārtoti izvērtēt savu enerģētikas politiku un izvirzīt vērienīgākus atjaunojamās enerģijas mērķus un noteikt stingrākus energoefektivitātes standartus, kā arī nodrošināt pienācīgu finansējumu enerģijas ieguvei no atjaunojamās enerģijas avotiem, energoefektivitātei un energotaupības pasākumiem, kā arī stimulus pētniecībai un jauninājumiem šajā jomā;
  5. uzsver, ka noturības testiem vajadzētu būt obligātiem un tiem vienoti jānosaka visstingrākie standarti, ņemot vērā dažādus sarežģītus faktoros — gan attiecībā uz atomelektrostaciju drošu izvietojumu ģeoloģiskā ziņā un to, cik lielā mērā šīs stacijas ir pakļautas bīstamam riskam, gan attiecībā uz ārkārtas procedūru pārskatīšanu un atjaunināšanu, tādējādi iekļaujot valsts kodoldrošības tiesību sistēmā Direktīvā 2009/71 paredzētos novērtējumus;
  6. prasa, lai, veicot noturības testus, tiktu novērtētas visas kodolenerģijas ražošanas ķēdes uzticamība, iekārtas dzīves cikls, novērtējot plānojumu, būvniecības prasības, ražošanas procesu, transportēšanu un atkritumu pārstrādi, kā arī pasākumus, kas veikti, lai nodrošinātu izlietotās degvielas drošu uzglabāšanu;
  7. mudina Eiropas Komisiju un dalībvalstis nodrošināt augstu informācijas un pārredzamības līmeni visiem iedzīvotājiem, attiecīgajām ieinteresētajām personām, arodbiedrībām un vides organizācijām attiecībā uz noturības testu grafiku un rezultātiem, tostarp attiecībā uz turpmākajiem lēmumiem, kas tiks pieņemti, ja pārbaudāmās iekārtas radīs ievērojamu un nepieņemamu risku šo iekārtu pašreizējai un turpmākajai darbībai; šajā sakarā mudina rīkot publiskas debates par to, kā nodrošināt turpmākās iespējamās vajadzības enerģētikas jomā un nepieciešamību palielināt drošību, dažādību un uzlabot cīņu pret klimata pārmaiņām;

8. ierosina — kamēr minēto valstu kodoliekārtām tiek izstrādāts visaptverošs riska un drošības novērtējums, tām līdz šo iekārtu dzīves cikla galīgā drošā novērtējuma rezultātiem būtu jāapņemas attiecīgā gadījumā kā piesardzības pasākumu pieņemt galīgu lēmumu par to atomelektrostaciju pagaidu slēgšanu, kas darbojas jau ilgāk nekā 25 gadus; dalībvalstīm savstarpējā sadarbībā būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai nepieļautu, ka šādi pagaidu noteikumi var radīt nepieļaujamu papildu finanšu slogu galapatērētājam;
9. uzsver nepieciešamību, izmantojot Regulā Nr. 300/2007 paredzētos līdzekļus, iesaistīt mūsu kaimiņvalstis, jo īpaši pievienošanās sarunvalstis un valstis, kuras lielākā mērā skar zemestrīču risks, jo tās atrodas seismiski aktīvās zonās, lai tās veiktu līdzīgus drošības testus savām kodoliekārtām vai atkārtoti izvērtētu paredzētās iekārtas un prasības turpmākajiem uzaicinājumiem uz konkursu, lai nodrošinātu atjaunināto stingrāku drošības noteikumu ievērošanu;
10. uzsver, ka ir ļoti svarīgi stiprināt KNL, kas ir kodolieroču neizplatīšanas režīma stūrkmens pasaulē, un ka ir jādara viss iespējama, lai īstenotu visus līguma aspektus; apstiprina – lai daudzpusējie centieni būtu efektīvi, tiem jābūt saistītiem ar labi izstrādātu taktiku, kā iespējami īsā laikā sasniegt mērķi – dzīvot no kodolieročiem brīvā pasaulē;
11. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai, Padomei, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, *Euratom* un *ENSREG*.